

Zničení dat může firmu nečekaně položit

* Jaké jsou podle vašeho názoru nejčastější příčiny ztráty dat?

Jsou skutečně různé. Od selhání hardwaru přes přírodní katastrofy či napadení viry až po selhání softwaru nebo chybu obsluhy. Úspěšnost záchrany se ale neřídí příčinou, má na ni vliv mnoho faktorů včetně například toho, jak dobře uživatel svá data zná. Stalo se nám, že jsme obnovili celý disk, a následně se ukázalo, že hledaná data jsou někde úplně jinde.

* Určitě se setkáváte s řadou kuriozit...

Samozřejmě a mohlo by to být na celý román. Tak jen namátkou. Notebook spadl při práci do bazénu, fotoaparát s flash kartou se utopil v toaletě, pes nebo králík ohryzali CD, obsah láhve dobré whisky vytekl do počítače, flash PenDrive byl přejet autem poté, co vypadl z kapsy či notebook ponechaný na pračce spadl při odstředování na zem. Dokonce se podařilo zapéci přenosný počítač ukrytý do trouby z obavy před zloději, a to bohužel bez vědomí manželky, která se druhý den rozhodla upéct švestkový koláč. A nakonec třeba klasická ukázka tradičního českého kutilství. V pražské laboratoři se povedlo zachránit i data z disku, jehož majitel měl pocit, že zařízení drhne, a tak do něj vyvrtal docela malou díрку a namazal ho pomocí injekční stříkačky olejem...

* O jaká data většinou jde?

Cena dat je vždy individuální záležitostí a největší cenu může mít i pouhá fotografie, pokud je na ní třeba někdo, kdo už nežije... Zachraňovali jsme i lékařské a dentistické databáze vedené pouze v elektronické formě, RTG a ultrazvukové kartotéky snímků z lékařského výzkumu, data hydrometeorologů z měření. Ta už pochopitelně nešlo opakovat. Znovu jsme z počítače získali informace z několikaměsíčního leteckého geologického průzkumu ze speciálního přístroje s velkokapacitní flash kartou, archivy fotografií, jejichž originály byly po digitalizaci zničeny, záznam hovorů z telefonní ústředny pro 20 firem, zdrojové kódy rozsáhlých SW projektů, rezervace pokojů velkého hotelu a spoustu dalšího.

* Jak při ztrátě dat postupovat?

Pro české zákazníky, známé svým kutilstvím a všemělstvím, je zajímavý kupříkladu software z řady EasyRecovery, který se dá získat v řádu hodin. Zdůrazňuji ale, že obvykle je skutečně k dispozici pouze jeden pokus a že je práci lepší svěřit specialistům než experimentovat s daty, která jsou opravdu cenná. Průměrná cena zakázky je ve srovnání s cenou dat nebo náklady na jejich opětovné pořízení více než přijatelná a pohybuje se okolo 9000 Kč. To znamená, že může být významně nižší i o něco vyšší, jde o lidskou práci a ta má prostě svou cenu. Ztráta cenných dat může firmu položit.

* Jaký je u nás zájem o záchranu dat?

Potřeba záchrany dat je přímo úměrná stavu využití informačních technologií. Situace je samozřejmě jiná než před patnácti dvaceti lety, kdy bylo zpracování především papírové. Ztráta dat je průvodním jevem používání počítačů, stejně jako jsou třeba dopravní nehody průvodním jevem automobilismu a úrazy bohužel patří ke sportu. O ztrátě dat se zejména z obchodních důvodů nemluví, ale je běžná a lze ji řešit. Podle průzkumu společností Ontrack odpovídá počet zakázek záchrany dat v přepočtu na obyvatele stupni rozvoje informatizace společnosti - naše zkušenosti z Česka to jen potvrzují.

*** Máte pro uživatele počítačů nějaké obecné doporučení?**

Pokud to zjednoduším, tak i tady platí podobné metody jako při ochraně papírových dokumentů. Je málo pravděpodobné, že přijdete najednou o dvě kopie, které jsou každá uloženy v jiné budově. Ideální je zálohovat každý den a archivovat podle toho, jak data vznikají. Tím mám na mysli například archivaci vázanou na účetní uzávěrku, inventuru skladu, dokončení projektu... Archív na rozdíl od provozní zálohy musí mít tu vlastnost, že dokument bude reprodukovatelný ve své původní formě, i když mezi jeho uložením a okamžikem, kdy se k němu chci vrátit, výrobce softwaru uvolnil tři nové verze. Bohužel většina uživatelů nemá ani možnost něco takového dělat, protože používají operační systémy a nástroje, které žádnou takovou funkci nedisponují.